

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут гуманітарної підготовки та державного управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту гуманітарної
підготовки та державного управління

Дмитро ДЗВІНЧУК

«30» 09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ФІЛОСОФІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Освітній рівень

Галузь знань

Спеціальність

Освітня програма

Статус дисципліни

Мова викладання

Магістр

28 – Публічне управління та адміністрування

281 – Публічне управління та адміністрування

Публічне управління та адміністрування

Обов'язкова

Українська

2024 р.

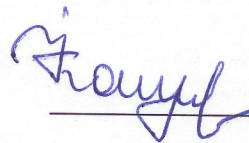
Розробник:

Професор кафедри
публічного управління та адміністрування,
д. держ. упр., доцент

 Олександр МОЛОДЦОВ

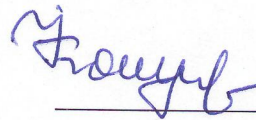
Схвалено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування
Протокол від « 30 » 08 2024 року № 1.

Завідувач кафедри
публічного управління та адміністрування
д. держ. упр., професор

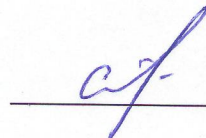
 Іван ЛОПУШИНСЬКИЙ

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри
публічного управління та адміністрування
д. держ. упр., професор

 Іван ЛОПУШИНСЬКИЙ

Гарант ОП «Публічне управління
та адміністрування»,
к. держ. упр., доцент

 Лариса МОСОРА

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	Метою дисципліни є сформувати у здобувачів вищої освіти науково-практичний підхід до управління, засвоєння концептуальних моделей сучасного управління з подальшим застосуванням їх у практичній діяльності; вміння використовувати системні знання для розв'язання проблем різного рівня складності в конкретних ситуаціях, а також для організації, проведення та оформлення результатів дослідницької діяльності у конкретних областях. Завдання дисципліни – сформувати у здобувачів вищої освіти вміння аналітичного творчого мислення; засвоєння філософських засад та основних закономірностей публічного управління; опанувати знання, вміння та навички вирішення професійних завдань з позицій філософської методології публічного управління; навчити використовувати різноманітні дослідницькі методи аналізу політики та рішень, що приймаються у публічній сфері; оволодіти основними засобами дослідження систем (етапами системного аналізу); уміти застосовувати системні знання при розгляді конкретних систем, пов'язаних із щоденною діяльністю публічного службовця.
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	на https://dn.nung.edu.ua/enrol/index.php?id=3743 на
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	-
Постреквізити	Магістерська робота Державний кваліфікаційний іспит
Результати навчання	РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції. РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм. РН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.
Компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні. СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.
Підсумковий контроль, форма	Залік

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<i>Критичне мислення, креативність, комунікативність, самонавчання, відповідальність, вміння працювати у команді</i>
---	--

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять з пропонованої дисципліни за чинним, протягом семестру, розкладом є обов'язковим (<https://surl.lu/tqaerf>). Усі види навчальних занять можуть проводитися аудиторно, дистанційно (з використанням технологій дистанційного навчання) або у змішаному форматі. Конкретні форми навчання обумовлюються безпековою ситуацією та регулюються відповідними рішеннями адміністрації університету.

Спізнення на заняття не допускаються. Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття: активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи, поведуть себе дисципліновано, залишають аудиторію тільки за дозволом викладача та сприяють підтримці належного санітарного стану в навчальних приміщеннях. При роботі в режимі відеоконференцій здобувачі повинні працювати із ввімкненими відеокамерами, приєднуватися до заняття з персональної пошти. Найменування акаунту здобувача повинно містити його прізвище та ім'я для повної ідентифікації його особи. Усі види навчальних робіт і завдань слід виконувати вчасно, щоб зберігати загальний темп курсу, котрий сприяє ефективному засвоєнню матеріалу. Пропущені практичні заняття без поважних причин, зазвичай, відпрацьовуються.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

В університеті жодні форми прояву академічної недоброчесності не толеруються. Усі процедурні питання, які пов'язані з дотриманням принципів академічної доброчесності в процесі вивчення даної дисципліни студентами (здобувачами вищої освіти) регламентуються Положенням про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти ІФНТУНГ (<https://surl.li/vvrbdq>). Обов'язковою умовою вивчення дисципліни є дотримання всіма учасниками освітнього процесу принципів академічної доброчесності. Неприпустимими вважаються елементи плагіату, списування під час виконання контрольних завдань (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв), фальсифікація та фабрикації в письмових роботах і виступах. Здобувачам слід виявляти самостійність у виконанні завдань, дотримуватися коректності посилань на джерела інформації.

При недотриманні академічної доброчесності при виконанні робіт, такі роботи анулюються, а студент повинен повторно виконати завдання самостійно. У випадку відхилення від дотримання принципів академічної доброчесності – реагування відбуватиметься відповідно до Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти ІФНТУНГ.

3) щодо оцінювання

За дисципліну студенти отримують залік після успішного виконання всіх видів робіт, передбачених даною робочою програмою. Залік виставляється до початку екзаменаційної сесії виключно на підставі результатів поточного контролю протягом семестру.

За умови виконання всіх видів робіт та завдань, складання усного контролю відповідно до робочої програми та індивідуального навчального плану здобувача, складання тестового контролю засвоєння змістових модулів та підтвердження опанування на відповідному рівні результатів навчання (за семестр отримано не менше 35 балів за шкалою ЄКТС) здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю з дисципліни.

Складання заліку регулюється Положенням про систему поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти (<https://surl.lt/zdyorv>). У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контроль здійснюються згідно Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій (<https://surl.li/gljhaw>).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Відпрацювання пропущених занять здійснюється у відведений для цього час відповідно до графіку проведення консультацій викладачами кафедри публічного управління та адміністрування. Не виконане завдання здобувачем вищої освіти під час аудиторного практичного заняття підлягає захисту в поза аудиторний час до наступного практичного заняття відповідно до графіку консультацій. За виконання такого завдання здобувачу нараховується зменшена кількість балів. Обсяги зменшення балів залежать від складності та трудомісткості завдання й доводяться викладачем до відома здобувача наперед. Умови допуску до перескладання модульного та підсумкового контролів, графік і форми перескладання регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу (<https://surl.lu/tqaerf>).

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача освіти регулюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу (<https://surl.lu/awvoid>). Результати пройденого здобувачем онлайн курсу можуть бути враховані як частина даної навчальної дисципліни, якщо вони відповідають окремим елементам змісту робочої програми та забезпечують необхідні компетентності і програмні результати навчання даної дисципліни.

Уніфікована інформація

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://surl.lu/bprhft>

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <http://surl.li/lxrxb>

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/department/yakist-osviti/04-anketuvannya>

9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року № 82. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/1E36Aae>

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Філософія та методологія публічного управління» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Семестр I
Кількість кредитів ECTS	3	3
Загальний обсяг часу, год.	90	90
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	30	30
лекційні заняття	16	16
практичні/семінарські заняття	14	14
лабораторні заняття	—	—
Самостійна робота, год	60	60
Форма семестрового контролю (екзамен, залік, захист КР, захист КП)	Залік	Залік

Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин	Література
Т. 1	Філософія публічного управління як наука: об'єкт, предмет, основні функції. Специфіка філософського осмислення феномену управління. Філософський підхід до управління. Філософія управління як особливий розділ соціальної філософії, що досліджує загальну природу управління. Об'єкт і предмет філософії управління. Основні завдання філософії управління. Предмет філософських проблем управління в історичному розвитку. Основні питання філософських проблем управління. Філософія управління в системі гуманітарних наук. Світоглядна, аксіологічна, методологічна, прогностична функції філософії управління. Значення філософії управління для діяльності публічного управлінця.	2	1, 3, 4, 5, 6, 21, 22, 38, 40
Т. 2	Основні історичні етапи формування філософсько-соціологічних основ публічного управління. Періодизація еволюції знань про публічне управління. Основні ідеї аграрного, індустріального, постіндустріального та інформаційного етапів формування знань про публічне управління. Внесок Ф. Тейлора, Анрі Файоля та М. Вебера у розвиток науки публічного управління. Загальна характеристика раціоналістичного і поведінково-організаційного напрямів теорії управління. Сучасні теорії, засновані на методології системного аналізу. Співвідношення понять «менеджмент» та «публічне управління». Функції менеджменту в інститутах публічного управління.	2	2, 3, 5, 6, 10, 11, 15, 21, 22, 38, 40
Т. 3	Основні закономірності та принципи публічного управління з методологічних позицій системного підходу. Розвиток системної методології в рамках філософсько-соціальних знань. Інтеграція філософської, загальнонаукової і наукової методології окремих наук. Методологія філософських проблем управління та її рівні. Кібернетика як наука та системний метод управління. Основні закони та принципи кібернетики як основа системної методології публічного управління. Методологічне значення закону необхідної різноманітності, принципів емерджентності, зовнішнього доповнення, зворотного зв'язку, вибору рішення, декомпозиції, ієрархії управління для публічного управління.	2	4, 5, 11, 12, 37
Т. 4	Суспільство як системний об'єкт публічного управління. Ієрархія методів та підходів до осмислення управління: філософсько-світоглядний підхід, загальнонаукові та спеціальні методи. Управління як фундаментальна властивість об'єктивного світу органічної, неорганічної та соціальної природи. Понятійний апарат соціального управління в його історичному розвитку. Поняття «система», «соціетальна система», «соціальний організм», «соціальний капітал», «довіра», «соціальний інтерес», «політичний	2	4, 5, 16, 19, 26, 33

	інтерес», «національний інтерес», їх методологічна роль у системному підході до публічного управління. Філософсько-соціальна характеристика публічного управління як системи (загальне та особливе). Специфіка публічно-управлінських відносин. Роль цінностей та ідеології у публічного управління.		
Т. 5	Історичні форми та моделі публічного управління: онтологічні та гносеологічні виміри. Поняття моделі управління. Класифікаційні підходи щодо моделювання публічного управління. Тоталітарна модель управління: колективна сила, персоніфікована у конкретній особі лідера, пріоритет колективних цілей над індивідуальними (асиміляція індивіда групою), чітка ієрархічна система керування, жорсткий поділ управлінських функцій, жорстка система контролю. Ліберальна модель управління: вільна самореалізація інтересів індивідуальних і групових соціальних суб'єктів, стихійні форми реалізації індивідуальних інтересів у формах боротьби, конкуренції, змагальності. Демократична модель управління: цінності рівних прав і можливостей для всіх індивідів, прийняття рішень більшістю, відсутність чітких механізмів їхньої реалізації. Співтворча (партисипативна) модель управління: механізми індивідуального самовираження, забезпечення рівних можливостей у процесах публічного управління на основі реалізації діалогу між владою і громадянами.	2	4, 5, 14, 15, 22, 25, 37, 38
Т. 6	Соціальні інститути у світлі філософсько-соціологічних знань: публічно-управлінський аспект. Філософсько-соціологічні підстави теорії інституціональних матриць, її основні положення. Об'єктивні причини формування альтернативних інституціональних матриць. Східні та Західні (Х–У) матриці як інституціональні чинники альтернативного впорядкування суспільства. Інституціональна система суспільства: загальна характеристика. Основні постулати теорії інституціональної матриці, їх значення для публічно-управлінської діяльності. Розвиток суспільства як постійне відтворення структури базових інститутів. Базові інститути соціальної системи як основа регуляції суспільних відносин. Характеристика інститутів української держави з точки зору теорії інституціональних матриць.	2	4, 5, 19, 21, 29, 31, 32
Т. 7	Історико-філософська ретроспектива феномену публічного лідерства. Лідерство у публічному управлінні як предмет філософії лідерства. Історико-філософська ретроспектива феномену лідерства. Основні здобутки дослідження феномену лідерства в політології, соціології, психології, менеджменті. Концепції і моделі лідерства. Компетентності публічного службовця: загальна, професійна, транспрофесійна, інтегральна, соціальна, емоційна, етична компетентність, методологічна компетентності. Психофункціональна матриця компетентностей публічних службовців. Ієрархічно-управлінський тип психофункціональної компетентності (управлінці). Гуманітарно-ідеологічний тип психофункціональної компетентності (гуманітарії). Соціально-практичний тип психофункціональної компетентності (соціали). Раціонально-сциентистський тип психофункціональної компетентності (сциентисти).	2	5, 10, 34, 35, 39, 40

Т. 8	Філософсько-методологічна культура наукових досліджень проблем публічного управління: проблема академічної доброчесності. Сутність науки та науково-дослідної діяльності у вищих навчальних закладах. Фіксація результатів дослідження. Підготовка курсової/магістерської роботи. Оформлення результатів дослідження. Захист курсової/магістерської роботи. Багатоаспектність проблематики академічної доброчесності. Правове забезпечення академічної доброчесності у ЗВО.	2	13, 23, 24
	Усього годин	16	

Практичні (семінарські) заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх змісту	Обсяг годин	Література
Т. 1	Концептуальні підходи до управлінської діяльності у працях зарубіжних та вітчизняних філософів.	2	1, 5, 6, 21, 38, 40
Т. 2	Новітні концепції публічного управління (Governance) і політичних мереж. Технологізація публічного управління: інноваційні інструменти.	2	4, 5, 6, 10, 11, 32, 39
Т. 3	Управлінське призначення ідеологічних інститутів у світлі філософської аксіології.	2	2, 10, 11, 17, 26, 30, 39
Т. 4	Інститут публічної служби в незалежній Україні (1991-2024). Вплив російсько-української війни на систему публічного управління в Україні.	2	12, 16, 25, 28, 35, 37, 38
Т. 5	Інформаційне забезпечення науково-дослідницького процесу у сфері публічного управління та адміністрування. Типи наукових документів. Аналіз документальних інформаційних потоків. Інформаційне забезпечення дослідницького процесу.	2	4, 5, 17, 22, 37, 39
Т. 6	Організація та проведення досліджень у сфері публічного управління та адміністрування. Дослідження як система. Дослідження як процес. Підготовка курсової / магістерської роботи. Узагальнення та апробація результатів дослідження. Оформлення результатів дослідження. Захист курсової / магістерської роботи.	2	13, 23, 24
Т. 7	Базові засади академічної доброчесності. Поняття про академічну доброчесність. Основні види порушень академічної доброчесності. Сучасні технології та програми перевірки наукових робіт на текстові запозичення.	2	13, 23, 24
	Усього годин	14	

Лабораторні заняття не передбачені.

Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 4.

Таблиця 4 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	10
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	30
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10
Підготовка до заліку	10
Усього годин	60

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин	Література
Т. 1	Значення філософії управління для діяльності публічного управління.	4	1, 3, 4, 5, 6, 21, 22, 38, 40
Т. 2	Методологія філософських проблем управління та її рівні.	4	4, 5, 11, 12, 37
Т. 3	Історія становлення методології публічного управління. Види сучасних методологій публічного управління.	4	4, 5, 11, 12, 37
Т. 4	Постмодерністська методологія публічного управління.	4	4, 5, 11, 12, 37
Т. 5	Базові інститути соціальної системи як основа регуляції суспільних відносин.	4	4, 5, 16, 19, 26, 31, 32, 33
Т. 6	Етапи написання магістерської роботи.	5	13, 23, 24
Т. 7	Підготовка презентаційних матеріалів та виступ на захисті магістерської роботи.	5	13, 23, 24
	Усього годин	30	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання.

Курсовий проєкт/робота не передбачено

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Бутирська Т. О., Дзвінчук Д. І. Філософські начала держави. Монографія. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2021. 156 с.
2. Вебер М. Політика як покликання і професія. URL: <http://ibib.ltd.ua/mveber-politika-kak-prizvanie.html>.
3. Воєнно-історичний опис російсько-української війни (січень 2023 р.). Київ, 2023. 168 с. URL: <http://surl.li/mrnvt>
4. Галян О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. / О.В.Галян. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с.
5. Дзьобань О. П. Філософія науки : підручник / О. П. Дзьобань; ДНУ «Ін-т інформації, безпеки і права Нац. академії прав. наук України». Київ; Одеса : Фенікс, 2024. 516 с. URL: <https://surl.li/ktdcyp>
6. Друкер Пітер Ф. Виклики для менеджменту XXI століття. К. : Вид-во КМ-БУКС, 2020. 220 с.
7. Історія державної служби в Україні. У п'яти томах. Київ : Ніка-Центр, 2009. Т. 1. 544 с. URL: <http://surl.li/mrnqxq>
8. Культенко В. П. Філософія : навчальний посібник / В.П. Культенко. К. : НУБіП України, 2024. 161 с.
9. Магістерська робота : написання, оформлення, захист : методичні рекомендації для слухачів магістратури за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» / упорядники Д. І. Дзвінчук, А. В. Мазак, Л. С. Мосора. Видання третє, доповнене. Івано-Франківськ, 2023. 52 с.
10. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В. П. Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с.
11. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. (для студ. спец. 071 Облік і оподаткування). / Р.Ф. Бруханський Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 208 с.
12. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О.П. Дзьобань. 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків : Право, 2023. 488 с.
13. Молодцов О. В. Дисциплінарна матриця науки державного управління як інструмент методологування. Координати публічного управління. 2024. № 1 (2). С. 336–362. URL: <https://kpu-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/28/27> Категорія Б.
14. Молодцов О. В. Матриця психофункціональних компетентностей публічно-управлінської діяльності: методологічний аспект. Сучасні аспекти науки. Т. IV колективної монографії. Київ : Видавнича група «Наукові перспективи», 2021. С. 35–46.
15. Молодцов О. В. Матриця психофункціональних компетентностей публічно-управлінської діяльності : практичний аспект. Сучасні аспекти наук. Т. V колективної монографії. Київ : Видавнича група «Наукові перспективи», 2021. С. 34–45.
16. Молодцов О. В. До питання про матричний підхід пізнання психофункціональної компетентності в рамках методології дизайн-мислення у розвитку професійної компетентності публічних службовців. Розвиток компетентності в публічному секторі : європейські стандарти та перспективи : Мат-ли Міжн. наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ, 30 вересня 2021 р.). / За ред. Д. І. Дзвінчука; упоряд. Л. С. Мосора. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2021. С. 36–39.
17. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. 385 с. URL: <https://surl.li/exhiik>
18. Україна в епіцентрі протистояння світових систем (1939 – 1990) / НАН України, Ін-т історії України. Київ : Академперіодика, 2021. 544 с. URL: <http://surl.li/mrobs>
19. Україна і виклики посттоталітарного транзиту (1990 – 2019) / НАН України, Ін-т історії України. Київ : Академперіодика, 2021. 592 с. URL: <http://surl.li/mrocw>
20. Україна й українці в постімперську добу (1917 – 1939) / НАН України, Ін-т історії

України. Київ : Академперіодика, 2021. 620 с. URL: <http://surl.li/mrodm>

21. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябіної, Л. І. Юрченко. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 286 с.

22. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с URL: <https://surl.li/iifxyl>

23. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Переклад з англійської. URL: https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Fundam.czinnosti-Akad.dobroch_.pdf.

24.

25. Ясь О. На зламах історичного часу, або Темпоральні образи сучасної російсько-української війни : лекція / За ред. В. Смоля. Київ : НАН України. Ін-т історії України, 2023. 68 с. URL: <http://surl.li/mrohph>

Додаткова

26. Антропологічний код української культури і цивілізації (у двох книгах) / О. О. Рафальський (керівник авторського колективу), Я. С. Калакура, В. П. Коцур, М. Ф. Юрій (науковий редактор). Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. Книга 1. 432 с. URL: <http://surl.li/mroio>

27. Біленкова Ю. С. Участь політико-правових суб'єктів Української РСР в розробці та утвердженні основних інститутів нового міжнародного права (1944 – 1991 рр.) : історико-правове дослідження. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень». Львів, 2019. 248 с. URL : <http://surl.li/mrolh>

28. Галів М. & Ільницький В. Характер сучасної російсько-української війни (2014 – 2023) : вітчизняний історіографічний дискурс. *Проблеми гуманітарних наук* : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Історія». 2023. № 13/55. С. 47–73. doi: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.13/55.283164>.

29. Дементьев В. В. Новый институционализм в Украине : основные направления та перспективы исследований. *История народного хозяйства та экономической думки Украины*. 36. наук. пр. Київ, 2009. 300 с. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-text-10942.html>.

30. Донченко О. Інституціональні матриці як структури колективної психіки. *Соціальна психологія*. 2008. № 3. С. 3–13. URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/SoPs/2008_3/PDF/Donchenko.pdf.

31. Єлагін В. П. Інституціональні перетворення як основа ефективного розвитку головних ресурсних сфер держави. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. Серія : Державне управління. 2014. Вип. 2. С. 98–106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNUCZUDU_2014_2_15.

32. Інституціональні особливості та технології сучасних політичних процесів : курс лекцій і метод. матеріалів до модуля навч. дисципліни / Уклад. : Е. А. Афонін, В. М. Козаков, Л. М. Усаченко. К. : НАДУ, 2008. 108 с. URL : <http://surl.li/mrome>

33. Кононов І. Ф. Теоретична соціологія. Курс лекцій. Том 1. Соціальність та її форми : підручник для студ. вищ. навч. закл. / Держ. закл. Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2013. 576 с.

34. Кравцова З. С. Конституційно-правові засади організації і здійснення державної влади в Україні : монограф. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 428 с. URL: <https://lira-k.com.ua/preview/12723.pdf>

35. Кругляк Д. М. Становлення та розвиток інституту місцевого самоврядування в Україні (1990 – 2020 рр.) : історичний аспект. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 032 «Історія та археологія». Київ, 2020. 219 с. URL : <http://surl.li/mrons>

36. Малий І. Й. Генеза публічного управління і адміністрування в Україні. URL:

http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2017/5.pdf.

37. Політична система України : конституційна модель та політичні практики : монографія / кол. авт. : Зеленько Г. І. (кер., наук. ред.) та ін. Київ : ІПіЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2023. 536 с. URL: <http://surl.li/mrooc>

38. Руснак О. Феномен «управління» в публічному контексті : філософсько-методологічні основи і концептуальне узагальнення. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. 2024. № (2 (74)). С. 86–90. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/political/article/view/4329/4642>

39. Шрьодер П. Нове публічне адміністрування. URL: <https://fnst.org/sites/default/files/uploads/2016/08/09/buchnpm-uaukr.pdf>.

40. Ювал Ной Харарі. Homo Deus. Людина божественна. За лаштунками майбутнього. К. : Book Chef, 2018. 512 с.

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

Форми навчання: навчальні заняття – лекції, практичні, консультації; самостійна робота – вивчення окремих питань тем здобувачами вищої освіти самостійно, підготовка до відпрацювання занять у разі пропуску; практична підготовка – підготовка до виконання самостійних робіт; контрольні заходи – тести, контрольні роботи; індивідуальна робота.

При вивченні дисципліни відповідно до наказу № 150 від 24.06.2021 р. (<http://surl.li/dhwqf>) використовуються такі методи навчання, а саме: МН 1 – словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь – пояснення); МН 2 – наочні методи (МН 2.4 – комп’ютерні і мультимедійні методи); МН 3 – практичні методи (МН 3.1 – вправи); МН 7 – аналітичний метод; МН 8 – синтетичний метод; МН 9 – порівняння; МН 10 – метод узагальнення; МН 18 – методи самостійної роботи вдома; МН 19 – робота під керівництвом викладача; МН 20 – інтерактивні методи (МН 20.2 – дискусія, диспут, МН 20.7 – бесіда-діалог).

Форми і методи навчання й оцінювання в межах даного курсу наводяться в таблиці 6.

Таблиця 6 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
РН 03	МН 1.1, МН 1.2, МН 2.4, МН 10, МН 18, МН 20.2	МФО 2 – залік МФО 4 – поточний контроль МФО 5 – усний контроль
РН 08	МН 1.1, МН 1.2, МН 2.4, МН 3.1, МН 7, МН 19	МФО 2 – залік МФО 6 – письмовий контроль
РН 12	МН 1.1, МН 1.2, МН 2.4, МН 3.1, МН 7, МН 8, МН 9, МН 10, МН 19, МН 20.7	МФО 2 – залік МФО 5 – усний контроль МФО 6 – письмовий контроль

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль теоретичних знань та відповіді на практичних заняттях	50
Підсумкова контрольна робота	50
Сумарна оцінка за залік	100

Підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни виставляється за стобальною шкалою на підставі суми оцінок поточного контролю здобувачів освіти (окрім оцінювання практик) – результатів контрольних заходів, виконання відповідних робіт на практичних, семінарських і лабораторних заняттях тощо, тобто відповідає сумарній оцінці поточного контролю ($S_o = P_o$). Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про систему поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти (<https://surl.lt/zdyorv>).

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 8.

Таблиця 8 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання

Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
----------------------	----------	--	---

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 9).

Таблиця 9 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7 ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Навчальний процес відбувається в аудиторіях університету, оснащених мультимедійним обладнанням. У випадку дистанційного навчання робоче місце здобувача вищої освіти повинне бути обладнане ноутбуком або персональним комп'ютером з відеокамерою та мікрофоном з підключенням до мережі Інтернет.